

اسرائیل افزون بر قتل انسان‌های بی‌گناه در کار نابودی زیرساخت‌های لبنان است

کشتار اقتصادی

نوشته: مظفر ترابی

مؤسسه ۲ میلیارد دلاری "سویلدره" رفیق حریری بازسازی بیروت را سازماندهی کرد و در ناحیه تجاری مرکزی بیروت تالار بورس در ژانویه ۱۹۹۶ گشایش یافت. بانک و بیمه‌های خارجی به کشور بازگشتند، ولی حکومت مواجه با چالش‌های جدی در صحنه اقتصادی بود. دولت می‌باشد از ذخائر خارجی خود استفاده می‌کرد و استقرار را در برنامه‌های خود قرار می‌داد. کسری‌های بودجه‌ای حکومت را کم می‌کرد و شکاف بین فقیر و غنی را که در دهه ۱۹۹۰ عمیق تر شده و موجب نارضایتی توده‌های مردم از توزیع منافع بازسازی گردیده بود، می‌کاست. این شکاف، حکومت را مجبور کرد که در جدول زیر برآورد تولید ناخالص داخلی لبنان به قیمت بازار که از سوی صندوق بین‌المللی پول به دلار ملاحظه‌ای حاصل شد و اقتصاد، چهره جنگ‌زده پیشین و پوند لبنان صورت گرفته برای نشان دادن روندهای فوق آورده شده است:

**در زمینه اثر جنگ خاورمیانه
بر بازار بورس، کارشناسان
معتقدند که تداوم بحران،
می‌تواند زمینه‌ساز رکود شدید
در آمریکا شود**

در صد کاهش یافت و ذخائر ارزهای خارجی از ۷۴ میلیارد دلار به ۶ میلیارد دلار افزایش یافت. ورود سرمایه‌های خارجی موجب اضافی تراز پرداخت‌ها و باثات شدن نسبی پوند لبنان شد. در زمینه بازسازی زیر ساخت‌های اقتصادی و فیزیکی نیز پیشرفت‌های قابل ملاحظه‌ای حاصل شد و اقتصاد، چهره جنگ‌زده پیشین را فراموش کرد.

جنگ داخلی سال‌های ۱۹۷۵ تا ۱۹۹۰، به هنگامی که لبنان به "سوئیس خاورمیانه" شهره گشته بود، بر زیر ساخت‌های اقتصادی این کشور کوچک آسیب جدی وارد آورد، تولید اقتصادی آن را به نصف تقلیل داد و این مرکز فعالیت و بازار گانی خاورمیانه را از روتن انداخت. فرا رسیدن دوران صلح به دولت مرکزی توان کنترل بیروت، جمع آوری مالیات و تجدید دسترسی به تسهیلات اصلی بندری و حکومتی را داد. در نتیجه، تولید ناخالص داخلی جاری سرانه لبنان در دهه ۱۹۹۰ به میزان ۳۵۳ درصد افزایش یافت.

بهبود اقتصادی شرایط استقرار سیستم بانکی سالم از جهت مالی را فراهم کرد، تولیدات صنایع کوچک و متوسط پر رونق پا گرفت، حواله‌های لبنانی‌های مقیم خارج و خدمات بانکی به کمک اقتصاد آمد، صادرات مواد کشاورزی و ساخته شده افزایش یافت و کمک‌های بین‌المللی به عنوان منبع اصلی ارزی لبنان اوج گرفت. اقتصاد لبنان دستاوردهای چشم‌گیری از زمان ارائه آفک ۲۰۰۰ "یعنی برنامه ۲۰ میلیارد دلاری بازسازی در سال ۱۹۹۳ به دست آورده است. تولید ناخالص داخلی

در صد در سال ۱۹۹۴ و ۷ در صد در سال ۱۹۹۵ قبل از عملیات اسرائیل در آوریل سال ۱۹۹۶، که موجب وارد آمدن آسیب بر فعالیت‌های اقتصادی لبنان شد، رشد نمود. میانگین رشد اقتصادی واقعی لبنان برای سال‌های ۱۹۹۷ و ۱۹۹۸ به ترتیب ۳ و ۱ درصد بود. در فاصله سال‌های ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۸ تورم سالانه از ۱۰۰ درصد به

نرخ پوند به دلار آمریکا	تولید ناخالص داخلی	سال
۳/۴۳ پوند لبنانی معادل یک دلار آمریکا	۱۴۰۰۰	۱۹۸۰
۱۶/۴۱ پوند Lebanonی معادل یک دلار آمریکا	۵۹/۳۲۹	۱۹۸۵
۲۰/۶۹۵ پوند Lebanonی معادل یک دلار آمریکا	۱/۹۷۳/۰۰۰	۱۹۹۰
۱۰/۶۲۱ پوند Lebanonی معادل یک دلار آمریکا	۱۸/۰۲۷/۶۰۷	۱۹۹۵
۱/۵۰۷ پوند Lebanonی معادل یک دلار آمریکا	۲۵/۱۴۳/۰۰۰	۲۰۰۰
۱/۵۰۷ پوند Lebanonی معادل یک دلار آمریکا	۳۳/۲۴۳/۰۰۰	۲۰۰۵

رژیم اقتصادی و برنامه اصلاحات لبنان

قرار داد و قول داد برای کاهش بدهی های دولت و کسری بودجه روند فروش هارا برای خصوصی سازی بازارهای کاستن از حقوق بگیران دولت، کاهش نرخ اقتصاد این کشور را به مخاطره انداخت. صادرت کالا بهره، و رشد بخش خصوصی و تشویق سرمایه گذاری خارجی ادامه دهد.

دولت همچنین اصلاحات اداری را که موجب درصد دولت هم بوده است در برنامه خود گنجاند تا تکثیر کرات از سال ۲۰۰۱ دولت لبنان توجه خود را به اقدامات مالی، افزایش مالیات بر بنزین، کاهش هزینه ها، و تصویب مالیات های ارزش افزوده، که از فوریه ۲۰۰۲ اجرای شد، معطوف داشت. انجام این امور همراه با تقلیل رشد پول و دلاری شدن سپرده ها توان بانک های بازرگانی برای تامین مالی دولت را کاهش داد. به این ترتیب بیشتر بدهی ها و بار آن به بانک مرکزی تحمل شد. این سیاست پولی کردن کسری مالی (Monetization) فشار زیادی به ذخایر بانک مرکزی وارد کرد. تنها با انتشار قرضه های اروپایی (Eurobond) در دو سال اخیر وضع اندکی بهبود یافت. بانک مرکزی با دخالت مستقیم در تعداد ۷۲ میلیون نفر از لبنان دیدار کردند که ۳۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل بیشتر است. بیشتر گردشگران از کشور های عرب خلیج فارس بوده اند که پس از وقایع ۱۱ سپتامبر به لبنان روی آوردند.

یک هفته پس از شروع حملات اخیر اسرائیل طبق برآورد حکومت لبنان اقتصاد این کشور ۵۰۰ میلیون دلار و در ۱۰ روز اول دو برابر آن خسارت متحمل شده است. البته وزیر مالیه لبنان اقای "جهاد آژور" معتقد است که اقتصاد کشور از این حملات جان سالم به در خواهد برد. این نگرانی وجود دارد که ادامه حملات منبع درآمد صنعت گردشگری لبنان را بخشداند. گردشگری، که ۱۵ درصد کل اقتصاد لبنان را تشکیل می دهد، در نیمه اول سال ۲۰۰۶ حدود ۵۰ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافته بود. حکومت انتظار ۱۶ میلیون نفر گردشگر را در سال جاری داشت که می توانست ۲/۵ میلیارد دلار برای اقتصاد لبنان به ارمغان آورد. لبنانی ها در ۱۵ سال گذشته تلاش فراوانی برای احیای صنعت گردشگری کرده اند.

جهانگردی

وزیر جهانگردی لبنان می گوید در ۱۱ ماه اول سال ۲۰۰۴ تعداد ۷۲ میلیون نفر از لبنان دیدار کردند که ۳۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل بیشتر است. بیشتر گردشگران از کشور های عرب خلیج فارس بوده اند که پس از وقایع ۱۱ سپتامبر به لبنان روی آوردند.

یک هفته پس از شروع حملات اخیر اسرائیل طبق برآورد حکومت لبنان اقتصاد این کشور ۵۰۰ میلیون دلار و در ۱۰ روز اول دو برابر آن خسارت متحمل شده است. البته وزیر مالیه لبنان اقای "جهاد آژور" معتقد است که اقتصاد کشور از این حملات جان سالم به در خواهد برد. این نگرانی وجود دارد که ادامه حملات منبع درآمد صنعت گردشگری لبنان را بخشداند. گردشگری، که ۱۵ درصد کل اقتصاد لبنان را تشکیل می دهد، در نیمه اول سال ۲۰۰۶ حدود ۵۰ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافته بود. حکومت انتظار ۱۶ میلیون نفر گردشگر را در سال جاری داشت که می توانست ۲/۵ میلیارد دلار برای اقتصاد لبنان به ارمغان آورد. Lebanonی ها در ۱۵ سال گذشته تلاش فراوانی برای احیای صنعت گردشگری کرده اند.

آثار حمله اسرائیل به لبنان

در پی اسارت دو سرباز اسرائیل به دست چریک های لبنانی حملات اسرائیل به لبنان آغاز شد. در سه هفته اول تهاجم اسرائیل به لبنان حدود ۳ میلیارد دلار به اقتصاد این کشور خسارت وارد شد. پیش بینی ها حاکی است که رشد اقتصادی موردن انتظار سال ۲۰۰۶ تحقق نخواهد یافت و بین ۱ تا ۲ درصد از نرخ آن کاسته خواهد شد. با وجودی که بانک مرکزی لبنان ارز کافی برای پشتیبانی از پوند لبنان و حفظ اعتماد به اقتصاد کشور در

گرچه اقتصاد لبنان با بدھی های خارجی به حرکت خود ادامه می داد ولی این انتظار وجود داشت که در سال ۲۰۰۶ به رشد اقتصادی ۴،۵ درصد نائل آید. اینک کل زیر ساخت های اقتصادی لبنان در اثر حملات اسرائیل منهدم و یا از حیز انتفاع ساقط شده اند؛ از جمله پل ها و خطوط ارتباطی و وسائل مخابراتی و خبر رسانی، کارخانجات و فروگاه ها. همچنین این

حملات از جهت گردشگری و صادرات، بازار گانی، تولید و درآمد ها نیز اثر منفی بر جای می گذارد که هم اکنون تعیین میزان دقیق آن ممکن نیست. این که جنگ لبنان تا چه حد به رشد اقتصادی جهان لطمہ بزند، بستگی به دوام این بحران دارد. مدیر مالی گروه اقتصادی آلیانس "پیش بینی کرد: "اگر بهای نفت چنین بماند، رشد اقتصادی سراسر جهان بین ۰،۷ تا ۰،۲۲ از قبل حدود ۳۸ میلیارد دلار بدھی خارجی داشت. این میزان بدھی ۱۸۰ درصد تولید ناخالص داخلی آن کشور است. به این ترتیب، لبنان حتی در صورت توقف تهاجم به کمک های خارجی جهت انجام بازسازی اقتصادی احتیاج خواهد داشت. در این میان شاید مشکل ترین کار، جلب اعتماد سرمایه گذاران و بازگشت آن های به کشور باشد.

طنانی به بیش از ۱۰۰ دلار افزایش یابد. بد رغم همه این نگرانی ها، برخی کارشناسان اقتصادی غرب بر این عقیده اند که شرایطی شبیه بحران نفتی سال ۱۹۷۳ تکرار نخواهد شد، زیرا بازار مالی و مواد خام جهان، نسبت به گذشته تواناند بیشتری برای تاب آوردن در برای بحران ها یافته است. "اشتفان شنايدر"، رئیس بخش اقتصاد بین المللی دویچه بانک، در مصاحبه ای با تلویزیون صدای آلمان (دویچه وله) گفت: "مکانیسم بازار پول و مواد خام، همواره بهتر عمل می کند و در نتیجه، سیاست پولی جهان می تواند با بحران هایی نظری آنچه در لبنان پیش آمده است، مقابله کند".

در زمینه اثر جنگ خاور میانه بر بازار بورس، کارشناسان معتقدند که تداوم بحران، می تواند زمینه ساز رکود شدید در آمریکا شود و این نگرانی، بر بازار بورس سهام اثر نهاده است. در این میان، اقتصاد لبنان بیش از همه صدمه دیده است. در حملات هوایی اسرائیل، پل ها، جاده ها، تاسیسات بندری، فروگاه ها و ابارهای مواد اولیه تابود شده اند. بانک های لبنان نیز، از ترس کاهش ذخائر نقدی، پرداخت های خود را به هزار دلار برای هر مشتری کاهش داده اند.

آینده لبنان
آینده لبنان رانمی توان به درستی پیش بینی کرد، زیرا تا

اختیار دارد عربستان سعودی یک میلیارد دلار به بانک مرکزی لبنان انتقال داده است تا اقتصاد این کشور و پوند لبنان را مورد حمایت قرار دهد. بیشتر لبنانی های مقیم خارج پول های سپرده خود را به لبنان منتقل و در بانک های کشورشان نگهداری می کنند. به همین علت بانک مرکزی علاقه مند به کاهش ارزش پوند لبنان نیست، زیرا موجب تهاجم اسرائیل به لبنان افزایش یافته و اقتصاد کشورهای عمدۀ وارد کننده نفت را متاثر کرده است. محاصره هواجی و دریایی و بمباران راه های ارتباطی موجب توقف تجارت و خرید و فروش کالا و صادرات و واردات شده است. برنامه اصلاحات اقتصادی دولت مختلف شده است و ممکن است لبنان با برقراری رژیم کنترلی سخت به مواجهه با اثرات بحران پردازد.

شахس بورس اوراق بهادار لبنان بعد از حمله ۱۴ درصد کاهش یافت. در این میان سهام شرکت Solidere مربوط به رفیق حریری، نخست وزیر ترور شده لبنان، با بیشترین کاهش (۱۵ درصد) مواجه شده است. بانک ها برداشت از حساب های پس انداز مردم عادی را به هزار دلار در روز محدود کرده اند. بمباران ها آثار مخربی بر اقتصاد لبنان که از قبل و پر اثر ترور رفیق حریری در رکود نسبی به سر می برد، داشته است. در این میان، متابع گردشگری لبنان که بین ۱۲ تا ۱۵ درصد تولید ناخالص داخلی لبنان را تشکیل می داد از میان رفته، سرمایه گذاران فرار کرده اند، بخش اعظم تجارت متوقف شده و کار ساختمان سازی معطل مانده است. در ضمن تاکنون حدود نیم میلیون نفر از مردم جنوب لبنان نیز اوواره شده اند که خود باری بر اقتصاد بقیه لبنان به شمار می آید. در ضمن بیش از ۱۰۰۰ نفر هم کشته و بیش از چند هزار نفر نیز زخمی شده اند. شماری نیز به سوریه و کشورهای اطراف مانند قبرس کوچ کرده اند.

بر اساس برآورده محافظه کارانه خسارات ناشی از جنگ در لبنان روزانه ۷۰ میلیون دلار است. به نظر

توازن اجتماعی حساس

لبنان و از هم پاشیدن

تقریبی مؤسسات دولتی

در زمان جنگ داخلی

دولت را از انجام وظایف

بازسازی به اندازه مورد

لزوم بازداشت

خواهد داشت که به هنگام طراحی حملات و جنگ تازه بیشتر در نتیجه کار خود و هزینه های آن اندیشه کند. از سوی دیگر شلیک موشک های حزب الله قطعاً بر صنعت گردشگری اسرائیل آثار به مراتب مغرب تری دارد. در واقع تقاضای کمک مالی از یهودیان آمریکایی را می توان به حاصل نشدن در آمده های پیش بینی شده از محل گردشگری هم نسبت داد.

روابط اقتصادی ایران و لبنان

حجم مبادلات اقتصادی میان ایران و لبنان در سال ۲۰۰۳ بـ ۵۰ میلیون دلار بود که درصد نسبت به سال قبل از آن افزایش یافته بود. ایران در سال های اخیر یک اعتبار با بهره کم به مبلغ ۵۰ میلیون دلار برای تأمین ۸۵ درصد بهای پروژه های حمل و نقل، آبیاری، کشاورزی و انرژی به لبنان اعطا کرده است. همچنین با توجه به این توسعه صادرات یک اعتبار ۱۰ میلیون دلاری برای بازاریابی کالاهای ایرانی به لبنان اختصاص داده است. در عین حال کشورمان حاضر شده است تا حدود ۴۰ میلیون دلار در لبنان سرمایه گذاری کند.

به این ترتیب روابط دو کشور در سال های پس از پایان اشغال لبنان بیشتر مبتنی بر بازسازی اقتصادی لبنان بر پایه پیوندهای مذهبی - فرهنگی و ناشی از روابط دیرینه مردمی دو کشور بوده است. در سال های امینت لبنان داشتگاه بیرون محل تحصیل بسیاری از دانشجویان ایرانی بود و اگر تجاوز نیروهای صهیونیستی به لبنان صورت نمی گرفت احتمال توسعه روابط اقتصادی با شتاب بیشتری فراهم بود. بعد از اجرای آتش بس نیز ایران می تواند در پروژه های بازسازی لبنان مشارکت بیشتری داشته باشد و از موضع دوستانه و حمایت گرانه خود نسبت به لبنان دربرابر تجاوز اسرائیل نهایت استفاده را به نفع اعلای مردم دو کشور ببرد.

نتیجه این جنگ هر چه باشد نفوذ معنوی و مادی ایران را در این حوزه حساس افزایش خواهد داد و می تواند به تحکیم روابط ایران با منطقه منجر شود. مطبوعات غرب و پاره ای از سیاست مداران، ایران را متهم به حضور نظامی و کمک های تسليحاتی می کنند. در مقاصد شیطانی و نادرستی این ادعاهای تردیدی نیست. اما باید دانست که همین ادعاهای نادرست باعث افزایش نفوذ معنوی و اقتصادی کشورمان در منطقه خواهد شد و پس از پایان جنگ باید از نتایج آن به نحو احسن بهره گرفت.

- اوراق فرضه ای که به پول یک کشور منتشر می شود ولی در خارج از آن کشور و در سیستم های بولی مختلف مورد خرید و فروش قرار می گیرد.

هنگام نگارش این مطلب مقاومت لبنان به رهبری حزب الله مشغول مبارزه با تجاوز رژیم صهیونیستی است. جنگ کنونی با حمایت و سکوت کشورهای غربی و با هدف تضعیف حزب الله و خلع آن و اجرای قطناهه ۱۵۵۹ شورای امنیت به لبنان تحمیل شده است. اما نتیجه آن هرچه باشد تا سال ها داغ اقتصادی این تجاوز بر چهره لبنان و مردم آن باقی خواهد ماند.

بازسازی تاسیسات تخریب شده مانند پل ها و جاده ها و کارخانه ها و بیمارستان ها و خانه های سال ها طول خواهد کشید و بازگرداندن اعتماد سرمایه گذاران داخلی و خارجی هم کاری آسان نخواهد بود. بانک مرکزی لبنان در این راه وظیفه طاقت فرسایی بر عهده خواهد داشت. در این میان به ویژه حفظ اعتماد لینانی های مقیم خارج و سرمایه های آن ها در لبنان، جلب کمک های کشورهای خارجی و به ویژه کشورهای مسلمان و اروپایی و حفظ ارزش پوند لینانی باقلت منابع مالی شاید مشکل ترین کار باشد.

همچنین است احیای صنعت گردشگری که طبیعتاً از درگیری و جنگ متحمل خسارات جبران ناپذیری شده است.

چریک های حزب الله حتی اگر خلع سلاح شوند، که به نظر کارآسانی نخواهد بود، به عنوان قهرمان لبنان و ملت عرب و مسلمان از خاطره ها فراموش نخواهند شد. آنچه در میان مدت قابل توجه است این است که این جنگ نابرابر نفوذ غرب و

مخصوصاً امریکا را در منطقه تضعیف خواهد کرد و به باروری افکار اسلامی منجر خواهد شد. شاید این جنگ که نه بین ارتش های دو کشور متحاصل، بلکه بین یک ارتش قدرتمند و یک گروه چریکی به ظاهر ناتوان اتفاق افتاده، هیمنه و اقتدار ارتش قدرتمند را بی رنگ کرده است. در واقع این درست است که آثار جنگ بر لبنان گران است، ولی هزینه های مادی، انسانی و حیثیتی آن برای اسرائیل به مراتب بیشتر خواهد بود.

آسیب وارد آمده بر اقتصاد رژیم اشغالگر نیز کم نیست. در عین حال سلب اعتماد عمومی از توانایی ارتش اسرائیل در حفظ امنیت جانی و مالی و سرمایه های مردم آن سامان آثاری به مراتب مهلك تر باقتصاد رژیم صهیونیستی خواهد گذاشت. به بیان دقیق تر اسرائیل را

نتیجه این جنگ هرچه باشد نفوذ معنوی و مادی ایران را در این حوزه حساس افزایش خواهد داد و می تواند به تحکیم روابط ایران با منطقه منجر شود

حفظ اعتماد لینانی های مقیم خارج چلبی کمک های کشورهای خارجی و حفظ ارزش پوند لبنانی با قلت منابع مالی شاید مشکل ترین کار باشد

شاخص های عملده اقتصادی لبنان

٣٨ میلیون نفر جولای ٢٠٠٥	جمعیت
١٢ میلیون نفر لبنانی به صورت مهاجر در کشورهای خارج اقامت دارند	جمعیت زیر خط فقر
١/٢٦ درصد در سال ٢٠٠٥	جمعیت مهاجر
٤٥٤ کیلومتر که از آن ٧٤ کیلومتر با اسرائیل و ٣٧٥ کیلومتر با سوریه است و ٢٢٥ کیلومتر هم با دریای مدیترانه ساحل دارد	رشد جمعیت
عربی (٩٥ درصد)، ارمنی (٤ درصد) و فرانسوی و انگلیسی ١ درصد اسلام ٥٩/٧ درصد، مسیحی ٣٩ درصد و بقیه ١/٣ درصد	مساحت
٧٢/٦٣ سال	مرز ها
٨٧/٤ درصد	زبان
١٧/٨ میلیارد دلار	ادیان عملده
٤/٨٠٠ دلار در سال	عمر متوسط
٢٠٠٥ میلیارد دلار در سال	بازوادی
٢٠٠٦ درصد مورد انتظار در سال	درآمد سرانه داخلی
٠٩ منهای ٤/٠ میلیارد دلار در سال	درآمد سرانه داخلی سرانه
٢٠٠٥ آهک، سنگ آهن، نمک، منابع آب، زمینهای قابل کشاورزی	توازن حسابهای جاری
٢٠٠٥ ١/٧٨٣ میلیارد دلار فوب	رشد اقتصادی
٦ درصد مورد انتظار در سال	منابع
٢٠٠٥ ٠/٧٨٢ میلیارد دلار فوب	صادرات
٦ درصد، امارات عربی متحده ١٠ درصد، ترکیه ٦/٩ درصد، سوئیس ٦/٧ درصد و عربستان سعودی ٥/٣ درصد.	شرکای صادراتی
٢٠٠٥ ٨/٨٥٥ میلیارد دلار فوب	واردات
٢٠٠٥ ١١/٢/٢ ایتالیا ١١ درصد، فرانسه ١٠/٣ درصد، سوریه ٩/٨ درصد، آلمان ٨/٦ درصد، چین ٥/٨ درصد، آمریکا ٥/٥ درصد و انگلیس ٤/٦ درصد در سال ٢٠٠٤	شرکای عملده واردات
٢٠٠٥ ١٩/٤٩ میلیارد دلار برآورده سال ٢٠٠٥ بر حسب برابری قدرت خرید.	تولید ناخالص داخلی
٢٠٠٥ نیم درصد برآورده سال ١٩٩٧	رشد واقعی تولید ناخالص داخلی
٢٠٠٥ ٥/١٠ دلار بر حسب برابری قدرت خرید	سرانه تولید ناخالص داخلی
٢٠٠٥ ١٢ کشاورزی، صنایع ٢١ درصد و خدمات ٦٧ درصد (سال ٢٠٠٠)	تولید ناخالص داخلی بر حسب بخشش‌های اقتصاد
٢٠٠٥ ٢/٦ میلیون نفر باضافه یک میلیون کارگر خارجی	نیروی کار
١٨ درصد در سال ١٩٩٧	بیکاری
٢/٤ در سال ٢٠٠٥	تورم
٢٠٠٥ مزکبات، انکور، گوجه فرنگی، سبزی، سبزیجات، سبزی‌чинی، زیتون، تنباکو، گوسفند و بز	تولیدات کشاورزی
٢٠٠٥ بانکداری، گردشگری، عمل آوری غذا، جواهرسازی، سیمان، منسوج، تولیدات معدنی و شیمیایی، چوبو تولیدات مبلمان، تصفیه روغن فلز کاری	صنایع عملده
٢٠٠٧ ٢٠٠٧ درصد تولید ناخالص داخلی (برآورده سال ٢٠٠٥)	بدھی دولت
٢٠٠٥ ٢٥/٩٢ میلیارد دلار برآورده سال ٢٠٠٥	بدھی خارجی
٢٠٠٥ ٢٥/٥ درصد تولید ناخالص داخلی	سرمایه گذاری (ثابت ناخالص)
٢٠٠٥ ٤/٩٥٣ میلیارد دلار (٢٠٠٥)	بودجه (درآمد)
٢٠٠٥ ٦/٥٩٥ میلیارد دلار منجمله هزینه‌های سرمایه‌ای (٢٠٠٥)	بودجه (مخارج)
٢٠٠٥ ١٥/٣٤ میلیارد دلار	ذخایر ارزهای خارجی
٢٠٠٣ ١٠/٦٧٠ کیلو وات در ساعت در سال ٢٠٠٣	تولید برق
٢٠٠٣ ١٠/٦٧٠ کیلو وات در ساعت (٢٠٠٣)	صرف برق
٧٥٠ کیلو وات در ساعت	واردادات برق
١٠٢/٠٠ بشکه در روز	صرف نفت
بیش از ١٦٠ شرکت عملده این کشور در لبنان کار می‌کنند و متعاقب حذف محدودیت‌های گذرنامه‌ای در سال ١٩٩٧ تعدادی از شرکت‌های بزرگ آمریکایی شعباتی را در لبنان گشودند و یا دفتر منطقه‌ای ایجاد کردند منجمله مایکروسافت، امريکن ايير لاينز، كوكاكولا، پيسي كولا، جنرال الکتریک و سیسکو.	حضور شرکت‌های آمریکایی در لبنان